

114 . Măgureni | Comuna: Măgureni | Județ: Prahova | Punct: „Malul Proviței” | Anul: 2022

Anul: 2022

Cod RAN: 134069.03

Perioade: Evul Mediu

Epoci: Evul Mediu, Epoca medievală târzie

Tipuri sit: locuire, descoperire funerară

Autori: Bogdan Ciupercă, Tudor Hila, Octav Negrea, Cătălin Dîșcă

Instituții: Muzeul Județean de Istorie și Arheologie Prahova, Muzeul Județean de Istorie și Arheologie Prahova, Muzeul Județean de Istorie și Arheologie Prahova, Muzeul Județean de Istorie și Arheologie Prahova

Nr. autorizatie: 542

Data autorizatiei: 2021-09-01

Raport de cercetare arheologică de la Măgureni, com. Măgureni, jud. Prahova, Punct: „Malul Proviței”

Raport

La vest de Prahova, în zona de contact dintre Subcarpații Curburii și Subcarpații Getici, chiar la ieșirea pârâului Provița în zona de câmpie, se găsește satul Măgureni (Fig. 1). Beneficiind de faptul că, pe de o parte este ușor accesibilă, iar pe de altă parte, în caz de nevoie te puteai pune ușor la adăpost, în perioada de trecere de la evul mediu la epoca modernă așezarea a fost aleasă ca una dintre reședințele boierilor Cantacuzini.

În a doua jumătate a secolului al XVII-lea Drăghici Cantacuzino ridică la Măgureni un conac somptuos. Realizat din ziduri de cărămidă, cu pivnițe, parter, etaj și bolți semicilindrice susținute pe mijloc de stâlpi, acesta era la momentul respectiv unul dintre cele mai impunătoare monumente arhitectonice din Țara Românească.

În vecinătatea conacului, între 1671-1674, Păuna, soția lui Drăghici Cantacuzino, alături de fiii Pârvu, Șerban, Constantin și Grigorașcu, ridică biserica de curte.

Dacă biserica (cod LMI: PH-II-m-A-16531, cod RAN: 134069.02), refăcută în secolul al XIX-lea, este folosită în continuare, conacul (cod LMI: PH-II-m-A-16532; cod RAN: 134069.01), distrus de un cutremur în 1839, este astăzi o ruină. Mai mult decât atât, o bună a domeniului Cantacuzino de la Măgureni, inclusiv zidurile clădirii centrale a conacului, sunt afectate în prezent de extinderea gospodăriilor, caselor și clădirilor anexe din zonă.

În 1916 V. Drăghiceanu întreprinde o campanie de cercetări arheologice prilej cu care a fost eliberată de moloz și dărâmături clădirea centrală a conacului. În urma acestui demers au fost puse în evidență nu doar dimensiunile și somptuozitatea acestui monument, ci și racordarea acestei mari familii boierești la principalele tendințe economice, politice și culturale ale vremii. Aceste aspecte sunt ilustrate, atât de caracteristicile planimetrice, decorațiunile arhitectonice și piesele de mobilier ale conacului de la Măgureni, cât și de celelalte piese recuperate în timpul cercetărilor, printre care se numără monede moldovenești, rusești și austriece, ceramică otomană și orientală, sticlă de Murano sau porțelan de Sèvres.

Cercetările arheologice întreprinse în anul 2022 s-au desfășurat într-un punct amplasat pe malul stâng al Proviței, în albia minoră a râului, la aproximativ 580 m NV de ruinele conacului Drăghici Cantacuzino. Demersurile au fost determinate de faptul că în cursul lucrărilor de punere în siguranță a unei conducte de gaze, la vest de punctul de reglare-măsurare a gazelor naturale (SRM) de la Măgureni, au fost sesizate urmele unei construcții de zid realizată din cărămidă îngustă legată cu mortar de var de bună calitate.

Investigațiile arheologice au urmărit delimitarea construcției menționate, determinarea funcționalității acesteia și cercetarea amănunțită a eventualului patrimoniu arheologic.

În acest scop într-o prima etapă au fost trasate trei secțiuni arheologice de control (notate S1, S2, S3).

Secțiunea S 1 a fost amplasată de-a lungul șanțului prevăzut pentru conducta de gaze naturale (dimensiuni $10 \times 2,1$ m); Secțiunea S 2 a fost poziționată pe traseul conductei de gaze dezafectate (dimensiuni $11,4 \times 1,3$ m); iar S 3, orientată pe direcția nord-sud, a fost dispusă perpendicular pe S1 și S2 (dimensiuni $21,3 \times 3$ m).

În cea de-a doua etapă au fost trasate și investigate suprafețele din jurul secțiunilor de control, cu scopul de a delimita și cerceta în întregime această structură. Demersurile au fost îngreunate de prezența pânzei freatice la numai 1 m față de la nivelul actual de călcare.

Din punct de vedere stratigrafic situația se prezintă relativ unitar pe întreaga suprafață cercetată. Astfel, după stratul vegetal, care are o grosime medie de 0,15 cm, până la cca. -0,40 m urmează un strat aluvionar format din nisip, pietriș, măr și moloz aduse de râul Provița în ultimele decenii; în continuare se succed o serie de straturi, formate în principal din pietriș aluvionar, datorate revărsărilor râului Provița de-a lungul secolelor.

În urma cercetărilor arheologice din 2022 a fost investigată o suprafață de aproximativ 450 m² (Fig. 2), fiind identificate 14 fragmente ziduri căzute sau dărâmate și 1 fragment de zid aflat încă pe aliniamentul inițial. Multe dintre aceste fragmente de ziduri aveau încă dimensiuni considerabile. În cazurile în care au putut fi determinate, dimensiunile zidurilor variau între: 0,70 și 5,10 m lungime, 0,45 și 2,65 m înălțime și între 1 și 1,20 m grosime. Pe lângă zidul Z10 (Fig. 3), singurul identificat pe aliniamentul inițial, o mențiune aparte merită zidul Z5 care se compune de fapt din două ziduri care se îmbină în unghi de 90° și zidul Z2 care, atât cât se poate spune pe baza a ceea ce s-a păstrat, făcea parte dintr-o structură boltită (Fig. 3).

Materialele arheologice descoperite au fost în număr foarte restrâns, constând în câteva fragmente ceramice și obiecte de fier, toate provenind din stratul de pietriș aluvionar în care s-au conturat fragmentele de zidărie.

Pe baza tehnicii de construcție, a materialelor folosite și a contextului istoric se poate propune o datare preliminară a construcției între secolele XVII-XVIII. Merită amintit aici că pe a doua ridicare topografică austriacă a Valahiei, realizată la jumătate a sec. XIX, în zona cercetată este ilustrată o clădire care nu se mai regăsește hărțile ulterioare (Fig. 4).

Având în vedere amplasamentul și caracteristicile zidurilor cercetate cea mai plauzibilă ipoteză este că acestea făceau parte dintr-o clădire în care funcționa o instalație hidraulică, poate chiar o moară de apă a conacului Drăghici Cantacuzino.

Informații suplimentare online

[Raportul 6997 din cronica.cimec.ro](https://cronica.cimec.ro)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](#)
